

Výroky Otcov púšte - 2

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 12:47

Druhé pokračovanie výrokov Otcov púšte...

O triezvosti

Niektorí starci hovorili: "Ak uvidíš mladého človeka štverať sa hore k nebu podľa svojej vôle, chyť ho za nohu a zhod' ho dole na zem. Nie je to preňho dobré."

O abbovi Jánovi Trpaslíkovi sa hovorilo, že jedného dňa povedal svojmu staršiemu bratovi: "Chcem byť slobodný od všetkých starostí ako anjeli, ktorí nepracujú, ale ustavične chvália Boha." Opustil svojho brata a odišiel do púšte. O týždeň sa vrátil. Keď zaklopal, jeho brat, prv než otvoril dvere, povedal: "Kto si?" "Som Ján." Brat mu však odvetil: "Ján sa stal anjelom a už nie je medzi ľuďmi." Ján ho začal úpenlivo prosiť: "To som predsa ja." Ale brat ho nepustil a nechal ho tam zarmúteného až do rána. Potom otvoril dvere a povedal: "Si človek, preto musíš pracovať, ak chceš jesť!" Vtedy Ján padol pred ním na zem a vrazil: "Odpusť mi!"

Jedného dňa sa zišli obyvatelia skítu, aby diskutovali o Melchizedechovi a zabudli pozvať abbu Kopresa. Neskôr ho zavolali a opýtali sa ho na túto tému. On si trikrát plesol po ústach a povedal: "Beda ti, Kopres! To, čo ti Boh prikázal robiť, si nechal stranou, a chceš sa učiť niečo, čo sa od teba nechce, aby si vedel." Keď to bratia počuli, rozpáchli sa do svojich kélií.

Abba Abrahám rozprával o mužovi zo skítu, ktorý bol pisárom a nejedol chlieb: Jeden brat ho prišiel poprosiť, aby prepísal nejakú knihu. Starec, ktorého duch bol zahĺbený v kontemplácii, písal bez interpunkcie a vynechal nejaké vety. Brat vzal knihu a keď chcel doplniť bodky, všimol si chýbajúce slová. Povedal starcovi: "Abba, chýbajú nejaké vety." Starec mu riekol: "Chod' a rob najprv to, čo je napísané, potom sa vráť a ja dopíšem zvyšok."

Istý brat prišiel k abbovi Teodorovi a začal s ním hovoriť o veciach, ktoré dovtedy vôbec neskúsil. Preto mu starec povedal: "Ešte si nenašiel loď, ani si na ňu nenaložil náklad, a skôr ako si vyplával, už si dorazil do mesta. Najprv sprav svoju prácu, potom budeš mať rýchlosť, o

ktorú sa snažíš teraz.”

O pokore

Pýtali sa starca: ”Čo je pokora?” On im odvetil: ”Pokora je veľké dielo a je to dielo Boha. Cesta pokory je telesne pracovať, veriť, že si hriešnik, a stať sa poddaným všetkých.” Vtedy jeden brat povedal: ”Čo to znamená byť poddaným všetkých?” Starec odpovedal: ”To znamená nevšímať si hriechy druhých, ale vždy mať pred očami svoje hriechy a bez prestania sa modliť k Bohu.”

Istý starec povedal: ”Vždy, keď ťa budú ovládať myšlienky povýšenectva alebo márnomyseľnosti, spytuj si svedomie, či si zachoval všetky prikázania, či miluješ nepriateľov, či sa považuješ za dlžníka v službe všetkým a najväčšieho hriešnika zo všetkých. Nenavrávaj si veľké veci, ako keby si bol dokonale bezúhonný, lebo takáto myšlienka všetko zničí.”

Keď sa abba Makarios vracal do svojej kélie od močiara, kde zbieral palmové listy, stretol diabla s ostrým kosákom, ktorým ho chcel udrieť, ale nemohol. Vykrikol: ”Veľké násilie mi spôsobuješ, Makarios, lebo keď ťa chcem poraniť, nemôžem. Čokoľvek robíš ty, robím aj ja, ba ešte viac. Ty sa veľa postíš, ale ja som sa ešte nikdy neobčerstvil žiadnou potravou. Ty často zachovávaš nočné bdenia, ale ja nikdy nespím. Len v jednej veci si lepší ako ja a ja si to uvedomujem.” Makarios sa opýtal: ”Čo to je?” On odvetil: ”Jedine pre tvoju pokoru nad tebou nemôžem zvíťaziť.”

Abba Izidor povedal: ”Ak sa postíš pravidelne, nenadúvaj sa v pýche. Ak kvôli tomu o sebe vysoko zmýšľaš, radšej jedz mäso. Je lepšie, keď človek je mäso, ako keď je namyslený a oslavuje sa.”

Abba Ammon raz oslovil abbu Izaiáša: ”Čo si o mne myslíš?” On mu odvetil: ”Si ako anjel, otče”, a po malej chvíli sa ho spýtal: ”A čo si myslíš o mne ty?” On mu odpovedal: ”Si ako satan. Vždy keď mi lichotíš, je to ako krádež.”

Hovorilo sa, že abba Helladios strávil dvadsať rokov v Kelliách bez toho, aby zdvihol svoje oči a pozrel sa na strop chrámu.

Istý egyptský brat prišiel do Sýrie navštíviť abbu Zenóna a vyznal sa starcovi zo svojich pokušení. Plný obdivu Zenón povedal: ”Egyptčania skrývajú cnosti, ktoré majú, a sústavne sa obviňujú z omylov, ktoré nespravili, kým Sýrčania a Gréci predstierajú, že majú cnosti, ktoré nemajú, a skrývajú chyby, z ktorých sú vinní.”

Vravelo sa, že v istej dedine žil muž, ktorý sa toľko postil, že ho nazývali Pôstnik. Abba Zenón sa o ňom dopytal a poslal preňho. Ten s radosťou prišiel. Pomodlili sa a sadli si. Starec začal v tichosti pracovať. Keďže sa Pôstnikovi nedarilo rozprúdiť rozhovor, začal sa nudiť. Tak povedal starcovi: ”Modli sa za mňa, otče, lebo chcem odísť.” Starec sa ho opýtal: ”Prečo?” On odvetil: ”Lebo moje srdce je ako v ohni a ja neviem, čo s ním je. Pravdu povediac, keď som bol v dedine a postil som sa až do večera, nič také sa mi neprihodilo.” Starec povedal: ”V dedine si sa krmil ušami. Ale odíď preč a odteraz jedz o deviatej hodine, a čokoľvek budeš robiť, rob to potajomky.” Akonáhle začal jednať podľa tejto rady, začalo byť pre neho ťažké vydržať do

Výroky Otcov púšte - 2

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 12:47

deviatej hodiny. Tí, čo ho poznali, hovorili: "Pôstnik je posadnutý diablom." Preto šiel a rozpovedal to starcovi, ktorý mu riekol: "Toto je cesta podľa Boha."

Amma Teodora povedala, že ani askéza, ani bdenia, ani žiaden druh utrpenia nás nemôžu zachrániť, ale dokáže to len skutočná pokora.

Istý pustovník, ktorý bol schopný vyháňať démonov, sa ich pýtal: "Čo vás núti odchádzať? Je to pôst?" Oni odvetili: "My nejeme ani nepijeme." "Sú to bdenia?" Oni odvetili: "My nespíme." "Je to oddelenie od sveta?" "My bývame v pustých miestach." "Aká sila vás teda vyháňa preč?" Oni povedali: "Nič nás nemôže premôcť, iba pokora." Vidíte, že pokora je víťazom nad démonmi?

Abba Ján Trpaslík povedal: «Bol raz jeden duchovný starec, ktorý žil v samote. Bol v meste veľmi vážený a obľúbený. Raz mu oznámili, že istý starec pred prahom smrti ho volá k sebe, aby ho objal predtým, než usne. Pomyslel si: "Ak pôjdem cez deň, ľudia pobežia za mnou a budú mi vzdávať veľkú česť, a nebudem mať pokoj v tom všetkom. Pôjdem teda večer, potme, a ujdem pozornosti všetkých." Ale Boh poslal dvoch anjelov s lampášmi, aby mu svietili. Celé mesto vyšlo pozrieť si jeho slávu. Čím viac chcel ujsť od slávy, tým viac bol oslavovaný. Tak sa splnili slová Písma: Kto sa ponízuje, bude povýšený.» (Mt 23, 12)

Tiež povedal: "Pokora a Božia bázeň sú nad všetkými cnosťami."

Jeden z otcov o ňom povedal: "Kto je ten Ján, ktorému pre jeho pokoru celý skít visí na malíčku?"

Jedného dňa, keď abba Ján sedel pred chrámom, bratia sa s ním radili o svojich myšlienkach. Jeden starec, keď to videl, podľahol žiarlivosti a povedal mu: "Ján, tvoja nádoba je plná jedu." Abba Ján mu povedal: "To je skutočne pravda, abba, a to si povedal len podľa zovňajšku. Keby si mohol vidieť aj dovnútra, čo by si vtedy povedal!?"

Abba Izidor z Pelúzie povedal: "Váž si cnosti a nebuď otrokom slávy, lebo tie prvé sú nesmrteľné, zatiaľ čo tá posledná čoskoro zhasne."

Povedal aj toto: "Výšiny pokory sú obrovské a také sú aj hĺbky chvastania sa. Radím ti, upriam sa na tie prvé a nepadni do tých druhých."

Hovorilo sa o abbovi Jánovi z Perzie, že keď prišli k nemu akísi zločinci, priniesol nádobu s vodou a chcel im umyť nohy. Oni však boli zmätení a začali sa kajať.

Abba Xanthios povedal: "Zločinec visel na kríži a bol ospravedlnený pre jediné slovo. A Judáš, ktorý patrila medzi apoštolov, stratil celé svoje postavenie za jedinú noc a zostúpil z neba do pekla. Preto nech sa nik nechváli svojimi dobrými skutkami, lebo všetci, čo sa spoliehajú na seba, padajú."

O pravej chudobe

Abba Teodor, prezývaný Fermos, mal tri dobré knihy. Išiel k abbovi Makariovi a povedal mu:

Výroky Otcov púšte - 2

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 12:47

"Mám tri dobré knihy a ich čítanie mi pomáha. Ostatní mnísi ich chcú tiež čítať a pomáha im to. Povedz mi, čo mám robiť?" Starec mu odvetil: "Čítať knihy je dobré, ale nevlastniť nič je viac ako mať všetko." Keď to počul, odišiel, predal knihy a peniaze rozdal chudobným.

Ktosi sa opýtal ammy Synklitiky, v blahej pamäti: "Je úplná chudoba dokonalé dobro?" Ona odvetila: "Je veľkým dobrom pre tých, čo jej sú schopní. A dokonca aj tí, čo jej nie sú schopní, nájdu v nej pokoj svojich duší, a to i napriek tomu, že im naháňa strach. Ako hrubo špinavé rúcho je vyprané celkom do biela, keď sa rozťahuje a udiera, tak hrubá duša sa môže v slobode rozťahnuť dobrovoľným prijatím chudoby."

Keď bol abba Makarios v Egypte, našiel človeka, ktorý prišiel so svojím oslom k jeho kélii a kradol mu z nej veci. Podišiel k zlodejovi a tváril sa ako cudzinec, ktorý tam nebýva, pomohol mu naložiť zvieru a vyprevadil ho v pokoji na cestu, pričom si hovoril: "Nič sme si na tento svet nepriniesli, Pán nám to dal. Ako chcel, tak sa stalo, nech je Pán oslávený vo všetkom."

Ktosi priniesol starcovi peniaze a povedal: "Vezmi si ich a miň ich, veď si starý a chorý." Bol totiž malomocný. Starec odpovedal: "Chceš ma odlúčiť od toho, kto sa o mňa šesťdesiat rokov staral? Celý ten čas som bol chorý a nič mi nechýbalo, lebo Boh sa o mňa staral." A neprijal ich.

Raz abba Arsenios ochorel v skíte a potreboval mincu. Nemohol žiadnu nájsť, preto jednu prijal od kohosi ako dar a povedal: "Ďakujem ti, Bože, že pre svoje meno si ma urobil hodným dospieť do stavu, keď musím žobrať."

Hovorilo sa, že abba Ammon mal päťdesiat mier pšenice pre vlastnú spotrebu a položil ich von na slnko. Skôr než sa úplne vysušili, zbadal na tom mieste čosi nebezpečné, preto povedal svojim pomocníkom: "Podme preč odtiaľto." Ale oni sa zarmútili. Keď videl ich neschopnosť, povedal im: "Ste smutní kvôli chlebu? Veru, videl som mníchov utekať a zanechávať svoje do biela umyté kémie a svoje pergameny. Ani nezatvorili dvere, odchádzali a nechali ich otvorené."

Abba Theonas vzal trochu múky do pekárne, upiekol chleby, ktoré dal chudobným, čo o ne prosili, iným, čo žiadali viac, dal koše a nakoniec aj kabát, ktorý mal na sebe. Vrátil sa do svojej kélii s bedrami opásanými svojím plášťom. A hneď sa začal hrešiť, že ešte stále nenaplnil Božie prikázanie.

O tichu

Keď abba Arsenios prešiel z paláca k pustovníckemu životu, modlil sa a počul hlas, ktorý mu hovoril: "Arsenius, utekaj preč, buď ticho a stále sa modli, lebo to sú zdroje bezhriešnosti."

Abba Nilos povedal: "Šípy nepriateľa nemôžu zasiahnuť toho, kto miluje ticho, ale ten, kto sa pohybuje v dave, bude často zranený."

Teofil, v blahej pamäti alexandrijský biskup, navštívil skít. Bratia, ktorí sa zišli, požiadali abbu Pamba: "Povedz slovo - dve biskupovi, nech sa poučí jeho duša na tomto mieste." Starec odvetil: "Ak sa nepoučil mojím mlčaním, nie je nádej, aby sa poučil mojimi slovami."

Výroky Otcov púšte - 2

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 12:47

Hovorilo sa, že keď abba Ammon šiel do chrámu, nedovoľoval svojmu žiakovi kráčať vedľa seba, ale len v určitej vzdialenosti. Ak sa ho žiak prišiel opýtať na jeho myšlienky, vzdialil sa hneď, ako mu dal odpoveď, a hovoril: "Je to zo strachu, že po poučných slovách by sa prešlo na rozhovor o nepodstatnom, preto ťa nenechávam pri sebe."

Abba Jozef sa opýtal abbu Nistera: "Čo mám robiť so svojím jazykom, ak ho neviem udržať na uzde?" Starec mu povedal: "Nachádzaš pokoj, keď hovoríš?" On odvetil: "Nie." Starec vraví: "Ak nenachádzaš pokoj, prečo hovoríš? Buď ticho a počas rozhovorov daj prednosť počúvaniu pred hovorením."

O veľkosti prostých ľudí

Abbovi Antonovi bolo v púšti zjavené, že v meste žije človek, ktorý sa mu vyrovná. Povoláním je lekár a čohokoľvek mal viac než potreboval, rozdal chudobným, a každý deň spieval s anjelmi víťaznú pieseň.

Keď sa blažený Anton modlil vo svojej kélii, prehovoril k nemu hlas takto: "Anton, ešte si nedosiahol veľkosť garbiara z Alexandrie." Keď to starec počul, vstal, vzal svoju palicu a ponáhľal sa do mesta. Keď našiel garbiara, povedal mu: "Povedz mi o svojej práci, lebo dnes som odišiel z púšte a prišiel som sem, aby som ťa videl."

On odvetil: "Nie som si vedomý, žeby som spravil niečo dobré. Keď ráno vstanem, skôr ako si sadnem k práci, poviem si, že všetci z tohto mesta, malí i veľkí, pôjdu do Božieho kráľovstva pre svoje dobré skutky, kým ja sám pôjdem do večného zatratenia pre svoje zlé skutky. Každý večer si opakujem tie isté slová a verím im vo svojom srdci."

Keď to blažený Anton počul, povedal: "Syn môj, sedíš vo svojom vlastnom dome, dobre pracuješ a máš pokoj Božieho kráľovstva. Ja však trávim všetok svoj čas v samote bez rozptyľovania a ešte som nedospel k veľkosti takýchto slov."

Bol raz jeden starec, ktorý žil v púšti a dlhé roky slúžil Bohu. Povedal: "Pane, daj mi vedieť, či som ťa uspokojil." Tu uvidel anjela, ktorý mu povedal: "Ešte si sa nestal takým, ako je záhradník z tamtoho mesta." Starec sa začudoval a povedal: "Zídem do mesta, nech vidím jeho aj to, čím predčí všetku moju prácu a námahu za celé tie roky."

Tak zišiel do mesta a opýtal sa záhradníka na jeho spôsob života. Keď sa chystali večerať, starec počul ľudí spievať na ulici, keďže záhradníkov dom bol na rušnom mieste. Starec mu povedal: "Bratku, chcem žiť podľa Boha tak ako ty. Ako dokážeš žiť na tomto mieste a nebyť vyrušovaný, keď ich počuješ spievať tieto piesne?"

Ten človek riekol: "Poviem ti, abba, nikdy ma to nerušilo ani nepohoršovalo." Keď to starec počul, povedal: "Čo si teda myslíš vo svojom srdci, keď to počuješ?" On odvetil: "Že všetci z nich idú do Kráľovstva." Keď to starec počul, začudoval sa a povedal: "Toto je spôsob, ktorý prevyšuje moju prácu za celé tie roky."

Jedného dňa sa abba Arsenios radil s istým starým egyptským mníchom o svojich myšlienkach. Ktosi to zbadal a opýtal sa ho: "Abba Arsenios, ako to, že ty s takým dobrým vzdelaním v latinčine a gréčtine sa pýtaš tohto vidiečana na svoje myšlienky?" On odvetil: "Naozaj som vzdelaný v latinčine a gréčtine, ale neovládam dokonca ani abecedu tohto vidiečana."

Výroky Otcov púšte - 2

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Júl 2010 12:47

Abba Izaiáš tiež povedal, že počas agapé, keď bratia jedli v chráme a rozprávali sa, kňaz z Pelúzie ich pokarhal týmito slovami: "Bratia, buďte ticho. Videl som jedného brata, ktorý je s vami a pije toľko čo vy, a jeho modlitba stúpa k Bohu ako oheň."

Boh je životom všetkých slobodných bytostí. On je spásou všetkých, veriacich i neveriacich, spravodlivých i nespravodlivých, zbožných aj bezbožných, oslobodených od vášní aj nimi spútaných, mníchov aj žijúcich vo svete, vzdelaných aj nevzdelaných, zdravých aj chorých, mladých aj starých. On je ako prameň svetla, východ slnka alebo zmeny počasia, ktoré sú rovnaké pre každého bez výnimky.

Zdroj: grkat.nfo.sk